

Kamniški občan

ŠT. 2 LETO 18

29. JANUAR 1979

CENA 3 DIN

● 750 let Kamnika

Mladi o kamniški preteklosti, sedanosti in prihodnosti

Na mladih je naša prihodnost, slišimo pogosto. Res je, pomembno pa je tudi, kako se naša mladina vključuje v sedanje družbene tokove in koliko pozna zgodovino našega družbenega razvoja, še posebej zgodovino gibanja za pravice delavcev, naš narodnoosvobodilni boj in naše napore v obnovi in izgradnji svobodne domovine, naša prizadevanja za uveljavitev socialističnih družbenih odnosov. Predvsem pa je bistveno, do kakšnih spoznanj

so mladi prišli ob spoznavanju naše preteklosti in kako jim te izkušnje koristijo pri snovanju naše bodočnosti.

S tem namenom je odbor za proslavo 750-letnice Kamnika sklenil nagraditi s knjižnimi nagradami deset najboljših spisov na temo: »Kamnik včeraj, danes in jutri«, ki jih bodo napisali učenci sedmih in osmih razredov osnovnih šol v naši občini, dijaki vseh razredov Šolskega centra Rudolfa Maistra v Kamniku in

studentje višjih in visokih šol iz kamniške občine.

Prispevki naj bi vsebinsko zajeli pogled pisca na posamezne dogodke iz kamniške zgodovine (ne samo Kamnika, pač pa tudi ostalega območja občine), na obdobja delavskega gibanja, vstaje in ljudske revolucije na Kamniškem, povojnega razvoja naše občine, še posebej posameznih krajevnih skupnosti. Posebna pozornost naj bi veljala oceni dogodkov in akcij, ki so značilni za

naš samoupravni sistem in nove odnose med ljudmi, našemu delovnemu človeku in njegovim naporom za lepši in boljši današnji in jutrišnji dan.

Obseg prispevkov naj bo največ deset tipkanih strani.

Odbor vabi vsa vodstva šol in posameznike, da pošljejo najboljše prispevke do 1. junija 1979 na naslov: Odbor za proslavo 750-letnice Kamnika, Titov trg 1, Kamnik.

F. S.

Ob mednarodnem letu otroka

S posebno resolucijo glavne skupščine OZN je bilo letošnje leto proglašeno za mednarodno leto otroka. Ob tem je bilo tudi sklenjeno, da otrokom ne bi posvetili pozornosti le s svečanostmi, temveč naj bi v tem letu in tudi v vseh naslednjih izvedli čim več konkretnih akcij in najrazličnejših pobud v korist otrok vsega sveta, še posebej lačnih in zatiranih. To leto naj torej poteka v znamenju skrbi in prizadevanj za lepšo sedanost mladega rodu, za njegovo srečnejšo bodočnost, kar bo prineslo lepše življenje vsemu človeštvu.

O potrebi po večji skrbi za otroke nam pričajo tudi številni statistični podatki o življenju otrok po svetu, ki so več kot grozljivi. V deželah v razvoju živi danes preko 350 milijonov otrok brez potrebne zdravstvene oskrbe, brez možnosti za izobraževanje in brez kakršnekoli socialne pomoči. V Afriki umre od tisoč rojenih otrok kar 108 zaradi nehiigienskih razmer in preslabe prehrane. Nekaj manj pa jih za enakimi posledicami umre v Južni Ameriki in v Aziji. Letno umre pet milijonov otrok zaradi črvesnih obolenj, na tisoče pa zaradi lakote, medtem ko v razvitih deželah lahkomišelnost zametujemo kruh. In še bi lahko naštevali.

To pa ni le naštevavanje tegob in problemov številnih narodov, temveč tudi obsodba človeštva v drugih predelih sveta, ki živi v izobilju, ki brez pomislekov trati velikanske vsote denarja za nepotrebne ali celo škodljive namene. Ne bo odveč, če bomo predvsem v letošnjem mednarodnem letu otroka dobro pretehtali, kaj smo, kaj lahko in kaj moramo storiti za lepše življenje izkoriščanih in lačnih otrok v svetu.

BAROK V 24 SLIKAH

Svečana otvoritev razstave mojstra baročnega slikarstva Fortunata Berganta, ki je bila sredi januarja v renesančnem prtiličju zapriškega gradu, je bila uvodna prireditve ob letošnjem praznovanju 750-letnice Kamnika. S kulturnim programom, v katerem je nastopil flavtist Aleš Kacjan, violinist Tomaž Lorenz in kitarist Igor Saje, pa je svečana otvoritev razstave doživela svojevrsten odmev med številnimi udeleženci in ljubitelji slikarske umetnosti.

Razstava 21 baročnih slik mojstra Fortunata Berganta, ki se je rodil leta 1721 v Mekinjah in ga Slovenci prištevamo med najbolj osebne baročne slikarje, saj je s svojimi deli zaslovel širom domovine, bo odprta do 12. februarja.

● Pred sprejemanjem zaključnih računov

Temeljite razpoke v gospodarjenju

Še dober mesec nas loči od sprejemanja zaključnih računov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela. Dosedanje razprave o zaključnih računih so bile pogosto zelo formalne. Nekaj dni pred 28. februarjem so se sestajali delavski sveti in z dvigom rok potrdili zaključne račune. Malokje so se poglobili v vsebino mnogih števil, ki jih vsebuje tak zaključni račun. Če je že bilo kako vprašanje na delavskem svetu, je bilo namenjeno delitvi »dobička« ali osebnih dohodkov. Torej se nismo dovolj spuščali v vzroke, ki so pripeljali do takih rezultatov in še manj v ukrepe na tej podlagi, ki bi pripomogli k večjemu poslovnemu uspehu delovne organizacije.

Zakon o združenem delu nalađa delavcem pravico in obveznost nenehno spremljajo rezultate svojega dela in rezultate po-

slovanja organizacije združenega dela. Pri tem pa ima še poseben pomen kritično obravnavanje rezultatov gospodarjenja na podlagi podatkov o letnem zaključnem računu. Seveda ne gre le za to, da bi bili delavci seznanjeni z gospodarjenjem, pač pa predvsem v tem, da bi smotno odločali o dohodku svoje organizacije, ugotavljali njegove dosežke in slabosti in na tej podlagi sprejemali potrebne ukrepe.

Zato vse družbenopolitične organizacije letos posvečajo obravnavi zaključnih računov za leto 1978 veliko pozornost. Da ne bi čakali z razpravami na zadnji dan, morajo strokovne službe v organizacijah združenega dela pripraviti že v začetku februarja konkretne, razumljive in pregledne podatke, ki naj dajo resnične odgovore na vsa bistvena vprašanja ustvarjanja in razporejanja

dohodka. V ta namen je služba družbenega knjigovodstva že poslala vsem temeljnim in drugim organizacijam združenega dela ustrezna navodila za pripravo poročil o gospodarjenju.

Poročilo, ki ga bodo obravnavali delavci na zborih, mora delavcem omogočiti, da bodo pretresli vse bistvene probleme gospodarjenja, uresničevanja proizvodnih planov, združevanja dela in sredstev, probleme izvoza in uvoza in druga vprašanja.

Poročilo naj bi vsebovalo zlasti naslednja vprašanja:

- pogoje, v katerih so delavci ustvarjali dohodek;
- doseženi fizični obseg proizvodnje, fizični obseg izvoza, večja ali manjša produktivnost, gibanje cen;
- viri pridobivanja dohodka;
- prikaz razporeditve ustvarjenega dohodka po posameznih

namenih; (koliko za splošno in skupno porabo, amortizacijo, skupne službe itd.);

- predlog predvidene razporeditve ustvarjenega čistega dohodka na del za izboljšanje materialne osnove dela, za rezerve, za osebne dohodke in skupno porabo;

- vzroki eventualne izgube in predvideni konkretni ukrepi za odpravo teh vzrokov.

Seveda se tudi tako poročilo lahko napiše zapleteno in z množico preprostemu delavcu težko razumljivih števil. Družbenopolitične organizacije se bodo vezale za to, da bodo ta poročila čimbolj določna, jasna in razumljiva. Pri tem naj bi se razlagali v večji meri kot doslej poslužili primerjav dosežkov delovne organizacije z rezultati v isti panogi, v občini in z gibanjem v preteklih letih. Vse pomembnej-

še podatke in gibanje v proizvodnji naj bi posredovali tudi s pomočjo grafičnih ponazoril (grafikonov, zidnih listov in podobnega). Veliko več kot absolutne številke delavcu za odločanje lahko pomenijo npr. podatki o doseženem dohodku ali čistem dohodku na delavca.

Kot vidimo gre torej za to, da v praksi čimprej v celoti uresničimo določila zakona o združenem delu in seveda tudi sprejete sklepe na lanskim kongresih ZK in sindikatov. Tu res ne smemo več odlašati; če želimo, da bodo delavci dejansko soodločali o rezultatih svojega dela.

F. S.

Od novega leta je kamniška lekarna ukinila nočno in nedeljsko dežurno službo. To odločitev so kritizirali na nekaterih zborih občanov. Več o tem berite na 6. strani.

● Kamniške družbenopolitične organizacije o gospodarskem povezovanju

Odprtost – pogoj napredka

Vodstvo kamniških družbenopolitičnih organizacij so 17. januarja spregovorila o problemih povezovanja Kamnika na gospodarskem in družbenem področju. Ali je kamniško gospodarstvo odprto ali ne? To je vprašanje, ki se pogosto pojavlja v razpravah na številnih sestankih samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij. Pogosto slišimo tudi površne ocene, da pravega povezovanja sploh ni, da so malomeščanski interesi močnejši od družbenih, da je kamniški lokalizem prevladujoč element in odločitvah o povezovanju in podobne nepreverjene trditve.

V Kamniku so dejansko nekatere pogoji, ki pospešujejo zapiranje kamniškega gospodarstva v ozke občinske okvire. Nekateri med njimi so tudi objektivni in jih bomo morali v bodoče upoštevati. Mesto ima dolgoletno tradicijo, saj letos praznuje že 750 letnico. Prav tako ima kamniška industrija tradicijo, čeprav je dosegla šele v letih po vojni svoj veliki razvoj. Zato vsaka sprememba sproži določene dvome v novi red, ki ga navadno prinese povezovanje. Kamnik je v prometnem žepu in nikdar ne bo sečišče pomembnih gospodarskih tokov.

V kamniškem lokalizmu je pristoje tudi ljubosumje do mlajših in hitro razvijajočih industrijskih centrov, ki so zadnja leta dosegli nesluhten gospodarski razvoj. Prav za te centre velja, da v obdobju med obema vojnama niso v gospodarskem smislu skoraj nič pomenili, medtem ko je bil Kamnik gospodarsko že razvit. Zato ni čudno, da se neprestano primerjamo s sosednjim Domžalam, ki se hitreje razvijajo.

Toda, ali je Kamnik res zaprto mesto? Družbenopolitične organizacije, ki morajo biti nosilke

politike povezovanja, ugotavljajo, da vrsta uspešnih povezovanj v zadnjem času zanika pavšalne trditve o zaprtosti Kamnika. Tudi programske usmeritve, ki so bile samoupravno dogovorjene, izrecno poudarjajo nujnost nadaljnjega odpiranja občine navzven. Tudi povezovanja v zadnjem času potrjujejo, da se programirano gospodarsko povezovanje uresničuje. Združenje gostinstskega podjetja »Planika« s kranjskim »Centralom«, podjetja »Meso« z ljubljansko »Delikatosa«, povezovanja inšpekcijskih služb v ljubljanski regiji, združenje veterinarskih zavodov iz Domžal in Kamnika, vse to so primeri, ki potrjujejo, da beseda integracija ni le politična parola v naših programih.

Tudi na področju izobraževanja je bil dosežen korak naprej. Območje občin Domžale in Kamnika je razglašeno za enotno gospodarsko in populacijsko področje, ki naj skupno razvija enoten izobraževalni program. To velja zlasti za srednješolsko izobraževanje, ki ga bosta obe občini skupno razvijali. Resnično ne sme priti do podvojitve nekaterih smeri izobraževanja v srednjem šolstvu v sosednjih občinah.

Kamniško gospodarstvo se je odločilo tudi za nekatere naložbe v TOZD izven občine, prav tako druge TOZD financirajo nekatere programe v kamniškem gospodarstvu. Široko podporo so dobili tudi prvi primeri naložb, ki temeljijo na dohodkovnem povezovanju, zlasti v surovinsko bazo, brez katere kamniška predelovalna industrija ne more poslovati.

Toda takšno povezovanje je pri delu javnosti naletelo na nasprotovanje. Krožile so izjave, da politično vodstvo vrši razprodajo

Kamnika in njegovega gospodarstva. Vse družbenopolitične organizacije so take ozke in lokalistične trditve ostro obsodile in jih zavrčajo kot neutemeljene. Ne smemo dovoliti, da bi tradicija zavrta gospodarski razvoj, je bilo večkrat poudarjeno v razpravi.

Ob koncu moramo poudariti, da je hitrejši družbenoekonomski razvoj kamniške občine odvisen od tesnejše povezave z drugimi gospodarskimi sredinami, med katerimi moramo posebej omeniti občine in gospodarstva v ljubljanski regiji, med njimi pa so nam Domžale še kako blizu. Vendar družbenopolitične organizacije niso in tudi ne bodo krojile združevanja, to morajo storiti delavci v TOZD. Predvsem interesi združenega dela, ki naj temelji na združevanju dela in sredstev, naj bodo vodilo pri vseh integracijskih odločitvah.

M. Jančar

NEVARNE IGRE

Da je sankanje otrok brez nadzorstva staršev včasih tudi nevarno, nam dokazuje dogodek, ki ga bom na kratko opisala.

Ko je prvi sneg pobelil breg pod ljubljansko cesto, so gruče otrok v spremstvu staršev ali brez njih tekmovali med seboj, kdo bo hitrejši in spretnjši. Živčava in veselja je bilo na pretek. Tisto dopoldne pa so bili na sankališču otroci sami, mogoče so prav zato bili tudi bolj korajžni. Spremostvo je imela samo mala Tina, kateri je babica nič hudega sluteč popravljala okvaro pri sankah ob vznosu sankališča.

Zaverovana v delo ni videla, kako je mlad sankar zavozil proti njej in ji s sankami silovito treščil v obraz.

Sankališče je bilo v momentu prazno, tovarišica Kolmaničeva pa je nezavestna obležala na snegu. Čez čas se ji je zazdelo, da se ji vrača zavest, a je znova omahnila. Mogoče pa jo je kdo le videl iz bližnjih stolpnic. Kdo ve? Pomoč v stiski je včasih sila obotavljiva.

Ostane samo še vprašanje, kdo bo prevzel odgovornost za bolečino in morebitne posledice, ki jih je otrok brez nadzorstva povzročil tovarišici Kolmaničevi. Vsekakor so krivi tisti starši, ki so pustili otroke brez nadzora, da bi bili sami razbremenjeni.

Breje Marica

SVEČANA IZJAVA

»Izjavljam, da bom svojo dolžnost sodnika porotnika opravljal vestno in odgovorno, da bom delal po ustavi in zakonih ter da bom varoval družbeni red Socialistične federativne republike Jugoslavije...«
 Tak je začetek slovesne izjave, ki jo je v začetku januarja podpisalo 60 sodnikov porotnikov Temeljnega sodišča v Ljubljani, izvoljenih na skupni seji vseh zborov konec lanskega decembra. Pred podpisom slovesne izjave jih je predsednik Temeljnega sodišča v Ljubljani Anton Rems seznanil z njihovimi pravici in dolžnostmi, orisal pa je tudi vsebinske spremembe v razvoju samoupravnega sodstva. Vsem sodnikom porotnikom, ki so bili izvoljeni za mandatno dobo štirih let, je čestital tudi tovariš Franc Svetelj in jim v imenu skupščine občine Kamnik in vseh občanov zaželel, da bi svojo dolžnost vestno opravljali, obenem pa se zahvalil sodnikom porotnikom Ustavnega sodišča v Kamniku in predsedniku tovarišu Svetku za dolgoletno delo.

Sonja H.

● Dobro obveščanje

Leto dni Krajana

Te dni je minilo leto dni od izida prve številke »Krajana«, ki ga izdajajo družbenopolitične organizacije in krajevna skupnost Tuhinj. Navadno jubileja, kjer je le številka ena, posebej ne omenjamo, saj to ni preveč dolga doba, toda tuhinjska odločitev, da dobro in redno obveščajo svoje krajane o delu krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, zasluži posebno pozornost.

Tuhinjski »Krajan« izhaja vsak mesec in vse od začetka izhajanja ni izostal. Tako rednost so v Tuhinju dosegli kljub temu, da v uredniškem odboru in tehnični skupini, ki časopis pripravljajo, ni nihče poklicno zaposlen. Nasprotno, »Krajana« pripravijo izključno amaterji, družbenopolitični delavci iz tuhinjskih vasi, ki tako v praksi izpolnjujejo načelo, da le dobro obveščeni in informirani občan, delegat, član družbenopolitične ali druge organizacije, lahko odloča o delu in življenju v krajevni skupnosti.

V Tuhinju tudi nikoli niso postavljali vprašanja financiranja »Krajana«, čeprav se vaše krajevne skupnosti otepajo s številnimi nereseni problemi, med katerimi so v ospredju komunalni problemi. Prav reševanje izgradnje teh objektov pa terja velika denarna sredstva. Tudi pri

vašanih so bili izdajatelji dobro sprejeti in le-ti plačujejo posamezne številke glasila.

Prav gotovo bi tuhinjski primer kazalo posnemati tudi v drugih krajevnih skupnostih. Pri tem

pa velja upoštevati tudi krajevno prakso, ki pri izdajanju upošteva osnovno novinarsko načelo, da je kratka, celovita in zlasti hitra informacija prava informacija.

Tako nastaja tuhinjski »Krajan«

ROKOVNIK KAMNIŠKEGA OBČANA

Že v preteklem letu smo se odločili, da bo naše glasilo izhajalo vsakih štirinajst dni, kar je že tudi uresničeno od oktobra preteklega leta. To pa seveda še ni zagotovilo, da bomo v našem glasilu lahko prebiral najaktualnejše in sveže novice, če le-te ne bodo napisane in oddane na uredništvu najkasneje 10 dni pred izidom vsake številke Kamniškega občana. Zato vam danes posredujemo rokovnik izhajanja in oddajanja prispevkov ter v prvem polletju letošnjega leta prosimo vse dopisnike, da navedene roke dosledno upoštevajo. Navedeni datumi prav tako veljajo za oddajo materialov za posebno delegatsko prilogo Obvestila.

št. Občana	datum oddaje prisp.	datum izida
3.	2. februar	12. februar
4.	16. februar	26. februar
5.	2. marec	16. marec
6.	16. marec	26. marec
7.	30. marec	9. april
8.	13. april	23. april
9.	27. april	7. maj
10.	11. maj	21. maj
11.	25. maj	4. junij
12.	8. junij	18. junij

Sonja H.

● Potrebe na Duplici terjajo rešitve

Telovadnica bo

V prvi polovici tega meseca so se sestali predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz krajevnih skupnosti Duplica-Bakovnik, Šmarca in Vočji potok ter predstavniki upravnih organov skupščine občine Kamnik in DO Graditelj. Glavna tema skoraj dveurnega razgovora je bilo razpravljanje možnosti izgradnje telovadnice pri osnovni šoli na Duplici. Sredstva za telovadnico, ki je del načrtovanega kompleksa ob šoli (učilnice, kuhinja, večnamenski prostor za upravo šole), so zagotovljena, dokončani pa so že tudi

vsi načrti. Nekoliko pa se je zataknilo, ker zemljišče ni še v celoti odkupljeno, prav tako še niso poravnani vsi dolgovi s komunalno skupnostjo. Telovadnico pa si vsi želijo, saj se bodo v njej poleg otrok rekreirali tudi starejši občani. Načrtujejo tudi igrišče na prostem, ki bo tik za telovadnico.

In koliko je realnih možnosti, da bi bila telovadnica z vsemi pomožnimi prostori in pritliklami zgrajena do konca tega leta? Direktor DO Graditelj tovariš Martinec je povedal, da je to izvedljivo, vendar le v primeru,

če se bo gradnja pričela v marcu. Očitno nočejo prebivalci tega dela naše občine ostati samo pri besedah – in to je tudi prav – zato so že na sestanku določili posamezne organe, oziroma organizacije in posameznike, ki naj čim prej uredijo vse potrebno za odkup celotnega zemljišča in poravnave stroškov s komunalno skupnostjo. Sprejeli so sklep, da se ponovno sestanejo v začetku februarja in preverijo, katere od zadanih nalog so že uresničene. Spregovorili so tudi o otroškem varstvu, saj je dupliški vrtec že

prenatran, obenem pa je še vedno precej malčkov, ki čakajo na prazna mesta. Bodo vrtec gradili v Šmarci ali na Duplici? To vprašanje naj bi rešili občani obeh krajevnih skupnosti sami. Premajhna je tudi osnovna šola na Duplici. Predvidevajo, da bo v šolskem letu 1979/80 že potekal pouk v osmih novih učilnicah, predstavnik samoupravne izobraževalne skupnosti pa je zatrdil, da bo že to jesen možno na osnovni šoli Duplica vpeljati celodnevno varstvo.

Sonja H.

